

Alžběta Masariková, Loterie pohledem českého tisku 19. století, bakalářská práce, Fakulta filozofická, Univerzita Pardubice, 2023.

Studentka Alžběta Masariková si pro svou bakalářskou práci vybrala neobvyklé téma, které je zaměřeno na analýze dobového tisku a tematicky se zaměřuje na problematiku loterie. Volba tématu je bezesporu zajímavá a hodnotím ji kladně.

Jak autorka již v úvodu vysvětluje, že je práce založena na analýze vybraného periodického tisku 19. století. Jiné prameny nebyly využity. Pramenná základna se mi co do rozsahu a tematického zaměření jeví jako vhodná a adekvátní pro bakalářskou práci. Bohužel však autorka v úvodu nezmiňuje, podle jakých kritérií vybírala daná periodika. Šlo jí o to zahrnout různé typy novin, nebo byl výběr náhodný? Nebo byla důvodem zařazení analyzovaných periodik skutečnost, že se o loterii zmiňují, zatímco ostatní ne? Též nijak nevysvětluje zaměření na jazykově český periodický tisk, který byl zřejmě součástí koncepce předkládané DP. Ani to není v úvodu dostatečně zmíněno. Důsledná kritika pramenů a vysvětlení výběru pramenů s ohledem na sledované téma do úvodu rozhodně patří; jejich absenci považuji spíše za formální pochybení, které nicméně mohlo ovlivnit výsledná zjištění, proto doporučuji se o ní zmínit při obhajobě.

Práce má promyšlenou strukturu, jež nabízí dobrou možnost, jak postihnout sledované téma, nicméně ne ve všech částech se to autorce podařilo (to se týká především páté, stěžejní kapitoly – viz dále).

Po úvodu, v němž autorka pouze nastínila téma a představila prameny, následuje celkem pět kapitol. První až čtvrtá mají kompilační charakter a jsou založeny na relevantní sekundární literatuře. Autorka nejprve stručně představuje problematiku loterie v historických souvislostech (kapitola 1), následně se zabývá loterií v habsburské monarchii (kapitola 2) a otázkou jejího problematického přijímání ve společnosti (kapitola 3). Následuje nastínění problematiky periodického tisku v 19. století (kapitola 4).

Teprve poté se autorka věnuje vlastnímu tématu předkládané BP. Kapitola 5 je členěná na dílčí části. Poněkud nadbytečně působí zařazení dvou velmi stručných podkapitol věnovaných zmínce o loterii v dobových kalendářích a knihách – v tomto rozsahu nebylo možné představit výsledky důkladnější analýzy. Proč autorka pouze konstatuje, jaké publikace se o loterii zmiňují? Proč je neanalyzuje? Důkladný výzkum dobové beletrie, náboženské či didaktické literatury by koneckonců jistě přinesl další zajímavá fakta. V dalších částech páté kapitoly autorka představuje jednotlivá (vybraná) periodika a popisuje, nakolik a jak se zmiňují o loterii. Obvykle se ale spokojí s konstatováním, zda byly zmínky pozitivní či negativní a v čem. Je s podivem, proč autorka nehledala odpověď na otázku, proč se dané noviny, resp. časopis o loterii zmiňují daným způsobem. Její styl psaní je spíše popisný, a tak mnohé otázky, které se nabízejí nejsou vysloveny, ani zodpovězeny.

V závěru autorka spíše opakuje dřívější konstatování. I zde by se by bylo možné klást si další otázky a hledat na ně odpovědi – např. proč některá periodika hodnotila loterii výhradně negativně, jiná částečně negativně a další pozitivně (bylo to jejich tematickým zaměřením, předpokládaným čtenářstvem?), zda se jejich postoj v průběhu 19. století měnil (a pokud se neměnil – proč není toto zajímavé zjištění v závěru zmíněno?) atp.

Co se týče pravopisu a stylu psaní, je úroveň práce slušná. V textu se objevují jen občasné pravopisné chyby.

Předkládaná bakalářská práce splňuje dle mého názoru nároky kladené na bakalářskou práci, doporučuji ji k obhajobě a s ohledem na výše uvedené výhrady hodnotím **známkou C**.

Chrudim, 13. 5. 2023

Jana Stráníková